

Dosar nr. 2r-121/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (judecător: D. Crigan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (judecători: I. Secrieru, V. Mihăilă, Iu. Cotruță)

DECIZIE

21 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Dumitru Mardari
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de către Angela Istrate.

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Angela Istrate împotriva Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova și Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin tragerea ilegală la răspundere penală,

împotriva încheierii din 19 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 31 octombrie 2019, Angela Istrate a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Finanțelor al RM și Ministerul Justiției al RM, intervenient accesoriu Procuratura Generală a RM cu privire la repararea prejudiciului material în mărime de 12 600 de lei și a prejudiciului moral în mărime de 100 000 de lei cauzat prin tragerea ilegală la răspundere penală

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru emisă la 14 iulie 2020, acțiunea a fost respinsă integral, ca fiind neîntemeiată (f.d. 103, 105-116).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 23 iulie 2020, Angela Istrate a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, însă fără a indica motivele de fapt și de drept pe care își întemeiază apelul, menționând că asupra motivelor ilegalității hotărârii își rezervă dreptul de a se expune după ce va lua cunoștință cu hotărârea (f.d. 118).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău, emisă la 10 septembrie 2020, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Angela Istrate, cu acordarea apelantei a unui termen rezonabil de 15 zile de la data recepționării prezentei încheieri, pentru înlăturarea neajunsurilor și anume prezentarea cererii de apel motivate, cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază (f.d. 122-123). Totodată, i-a fost explicat că în caz dacă nu va prezenta apelul motivat în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate, va fi restituită.

Ulterior, prin încheierea Curții de Apel Chișinău, emisă la 15 octombrie 2020, în mod repetat nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Angela Istrate, cu acordarea apelantei a unui termen rezonabil de 15 zile de la data recepționării prezentei încheieri, pentru înlăturarea neajunsurilor și anume prezentarea cererii de apel motivate, cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază (f.d. 127-128). Totodată, i-a fost explicat că în caz dacă nu va prezenta apelul motivat în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate, va fi restituită.

Prin încheierea din 19 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de Angela Istrate, din motiv că apelanta nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

La 09 decembrie 2020, prin intermediul oficiului poștal, Angela Istrate a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 19 noiembrie 2020, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a încheierii instanței de apel, cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea cererii de recurs, recurenta a invocat că prin emiterea încheierii contestate, instanța de apel i-a încălcat dreptul la un proces echitabil și de acces liber la justiție stabilit de art.1 al Primului Protocol adițional la Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, dar și de art.6 CEDO.

Astfel, recurenta a menționat că întru apărarea dreptului său la un proces echitabil și neîngrădirea accesului liber la justiție, cererea de recurs urmează a fi admisă.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat la 09 decembrie 2020 (f.d.142-146) împotriva încheierii recurate din 19 noiembrie 2020 (f.d.134), expediată părților prin intermediul poștei electronice la 20 noiembrie 2020, este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Actele cauzei denotă, că la 23 iulie 2020, Angela Istrate a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond (f.d. 118).

În conformitate cu art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu prevederile art. 365 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se

atacă, cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul. Elementele cererii de apel prevăzute la alin.(1) lit. d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale.

În conformitate cu art. 368 alin.(1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 10 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Angela Istrate, cu acordarea apelantei a unui termen de 15 zile de la recepționarea încheierii, pentru înlăturarea neajunsurilor și anume prezentarea cererii de apel suplimentare, cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază. Totodată, i-a fost explicat că în caz dacă nu va prezenta apelul motivat în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate, va fi restituită.

De asemenea, prin încheierea Curții de Apel Chișinău, emisă la 15 octombrie 2020, în mod repetat nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Angela Istrate, cu acordarea apelantei a unui termen rezonabil de 15 zile de la recepționarea încheierii, pentru înlăturarea neajunsurilor și anume prezentarea cererii de apel suplimentare, cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază. Totodată, i-a fost explicat că în caz dacă nu va prezenta apelul motivat în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate, va fi restituită.

Prin încheierea din 19 noiembrie 2020 Curtea de Apel Chișinău, având la bază prevederile art. 369 alin. (1) din Codul de procedură civilă, a restituit apelul declarat de Angela Istrate, din motiv că nu a lichidat neajunsurile stabilite în încheierile instanței de apel din 10 septembrie 2020 și 15 octombrie 2020 și anume nu a prezentat cererea de apel motivată (f.d. 134-137).

La caz, instanța de recurs reține că deși prin încheierile Curții de Apel Chișinău din 10 septembrie 2020 și 15 octombrie 2020, apelantei Angela Istrate, i-a fost acordat termen pentru prezentarea apelului motivat, însă la materialele cauzei sunt anexate probe ce confirmă că apelanta nu a recepționat încheierile menționate. Or, aceasta a fost în imposibilitate obiectivă de a cunoaște despre acordarea termenului limită pentru lichidarea neajunsurilor.

Astfel, din materialele cauzei, rezultă cu certitudine că, în perioada 12 septembrie 2020 – 30 noiembrie 2020, recurenta, a fost diagnosticată cu XXXXX (f.d. 160), urmând un curs de tratament la domiciliu, mai mult, în perioada 21 septembrie 2020 – 23 octombrie 2020, aceasta a fost internată în Spitalul Clinic Republican, pentru continuarea tratamentului necesar (f.d. 153-154).

Respectiv, deși motivele invocate de către instanța de apel corespund normelor de procedură, materialele anexate cauzei atestă faptul că, recurenta Angela Istrate se afla într-o stare precară de sănătate, fapt ce a lipsit-o de orice posibilitate de a recepționa încheierile instanței de apel și de a lichida neajunsurile constatate.

Mai mult decât atât, aceasta nu era aptă din punct de vedere al sănătății să elaboreze cererea de apel motivată.

Prin urmare, la caz sunt întemeiate argumentele recurentei privind încălcarea procedurii de comunicare a actelor de procedură.

În circumstanțele menționate și ținând cont de faptul, că încheierea recurată îngrădește drepturile recurenteii la un proces echitabil, aceasta urmează a fi casată, or menținerea acesteia, în condițiile enunțate, ar constitui o încălcare a dreptului Angelei Istrate de a dispune de drepturile sale procedurale în condițiile normelor în vigoare, care sunt garantate și de Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, precum și îngrădirea accesului la justiție.

Astfel, art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale stipulează că orice persoană are dreptul la judecarea pricinii „în mod echitabil”, ceea ce implică, inclusiv, o procedură contradictorie și egalitatea armelor. Respectarea principiului egalității armelor presupune că fiecare parte trebuie să obțină o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza în condiții care să nu o plaseze într-o situație net dezavantajată în raport cu adversarul său, astfel încât între părți să se mențină un echilibru corect. Dreptul la o procedură contradictorie implică dreptul unei părți în procesul civil de a lua cunoștință de observațiile sau explicațiile date de cealaltă parte, precum și de a le discuta.

Din considerentele menționate, Colegiul conchide de a admite recursul declarat de către Angela Istrate, a casa integral încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 noiembrie 2020 și a restitui cauza la Curtea de Apel Chișinău, la faza de primire a cererii de apel.

În conformitate cu art. 427, lit. b), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Angela Istrate.

Se casează încheierea din 19 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Angela Istrate împotriva Ministerului Finanțelor al RM și Ministerului Justiției al RM, intervenient accesoriu Procuratura Generală a RM cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin tragerea ilegală la răspundere penală, cu restituirea cauzei la Curtea de Apel Chișinău, la faza de primire a cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Dumitru Mardari

Galina Stratulat